

Σημείωμα**« Η Ιρακινή κρίση και οι πρωτοβουλίες της Ελληνικής Προεδρίας »**

υα - Οι διαβουλεύσεις για την υλοποίηση της απόφασης 1441 του ΣΑ του ΟΗΕ και την αποτροπή μιας στρατιωτικής επιχείρησης στο Ιράκ συνέπεσαν με την ανάληψη από την Ελλάδα της Προεδρίας στην Ευρ. Ένωση.

υβ - Από την αρχή της Προεδρίας μας θέσαμε ως βασικό στόχο τη διαμόρφωση κοινής θέσης των Κρατών-Μελών, στο πλαίσιο της Ε.Ε., τη στενή συνεργασία και το συντονισμό μαζί τους, τη συνεργασία με όλα τα μέλη, μόνιμα και μη μόνιμα του ΣΑ του ΟΗΕ και τις χώρες της ευρύτερης περιοχής της Μέσης Ανατολής.

υγ. - Υποστηρίξαμε σταθερά την ειρηνική διευθέτηση της Ιρακινής κρίσης, με την αξιοποίηση όλων των πολιτικών και διπλωματικών μέσων, που διαθέτει η διεθνής Κοινότητα και το θεσμικό σύστημα του ΟΗΕ. Ο σεβασμός της απόφασης 1441 του ΣΑ και η υλοποίησή της από το καθεστώς του Ιράκ, η απρόσκοπτη συνεργασία με τους επιθεωρητές του ΟΗΕ και ο πλήρης αφοπλισμός του Ιράκ, με την αποδεδειγμένη καταστροφή των όπλων μαζικής καταστροφής, αποτέλεσαν το πλαίσιο μέσα στο οποίο κινηθήκαμε, ως Προεδρία για τη διαμόρφωση της κοινής θέσης της Ε.Ε.

- Για μας η ιρακινή κρίση αποτελεί ένα «test» αντοχής για τους θεσμούς της Ε.Ε., για τη διεθνή της αξιοπιστία και αποτελεσματικότητα, για την ικανότητά της να δρα συλλογικά και να συμβάλει στην ενδυνάμωση και στην εμβάθυνση της κοινής εξωτερικής πολιτικής και της πολιτικής ασφάλειας και άμυνας.
- Η συνειδητοποίηση των καταλυτικών συνεπειών που θα είχε μια στρατιωτική επιχείρηση στο Ιράκ για την παγκόσμια και ευρωπαϊκή οικονομία, για την περιφερειακή σταθερότητα και ασφάλεια, η ανάπτυξη ενός ευρύτατου αντιπολεμικού και φιλειρηνικού κινήματος στην Ευρώπη, και οι θεσμικές και πολιτικές ευθύνες που έχουμε αναλάβει, κατά τη διάρκεια του εξαμήνου, ως χώρα που ασκεί την Προεδρία και εκπροσωπεί την Ε.Ε. στη διεθνή σκηνή, συνέβαλαν στη διαμόρφωση της πολιτικής μας και στην ανάπτυξη μιας έντονης πολιτικής και διπλωματικής κινητικότητας σε όλα τα επίπεδα. Και αυτό παρά τα προβλήματα που υπάρχουν στο εσωτερικό της Ε.Ε., παρά τις διαφορετικές προσεγγίσεις και τα διαφορετικά συμφέροντα των κοινοτικών εταίρων.

✓ - Ο Πρωθυπουργός Κ. Σημίτης και ο Υπουργός Εξωτερικών Γ. Παπανδρέου κατέβαλαν και συνεχίζουν να καταβάλουν σημαντική προσπάθεια για το συντονισμό της κοινοτικής στάσης, με συνεχείς επαφές και διαβουλεύσεις με τους ομολόγους τους αλλά και με όλους τους διεθνείς και περιφερειακούς παράγοντες που επηρεάζουν ή επηρεάζονται από την κρίση στο Ιράκ.

✓ - Ο Πρωθυπουργός Κ. Σημίτης ως Προεδρεύων του Ευρ. Συμβουλίου έχει, όλο αυτό το διάστημα καθημερινές τηλεφωνικές επικοινωνίες με τους ευρωπαίους ομολόγους του, ανταλλάσσουν απόψεις και αξιολογούν τις εξελίξεις. Στόχος της Προεδρίας μας είναι η ενίσχυση της φωνής της Ε.Ε., η συντονισμένη παρέμβασή της, η αποτροπή του κατακερματισμού της σε επιμέρους εθνικές στάσεις και πολιτικές.

✓ - Ο Υπουργός Εξωτερικών, από την πλευρά του, διαβουλεύεται με τους Υπουργούς Εξωτερικών της Ε.Ε., με τους επιθεωρητές του ΟΗΕ κ. Blix και El Baradei, με τους ομολόγους του της Ρωσίας, των ΗΠΑ και της Κίνας.

Ε

✓ - Στις 27.1.2003 συγκαλείται το πρώτο Συμβούλιο Υπ. Εξωτερικών της Ε.Ε. για να συζητήσει τις εξελίξεις στο Ιράκ και να επιχειρήσει τη διαμόρφωση κοινής θέσης της Ε.Ε. Έχουν προηγηθεί συναντήσεις του κ. Παπανδρέου με τους κ. Blix και El Baradei στην Αθήνα και συνάντηση για πρώτη φορά, με πρωτοβουλία της Ελληνικής Προεδρίας των Υπ. Εξωτερικών των Κ-Μ της Ε.Ε., που είναι μέλη, μόνιμα και μή μόνιμα στο ΣΑ του ΟΗΕ. Η συνάντηση αυτή εγγράφεται ~~στο πλαίσιο του συντονισμού και της συνεννόησης που προβλέπεται στο α. 19 § 2 της Συνθήκης της Ευρ. Ένωσης.~~ Το Συμβούλιο Υπουργών Εξωτερικών της 27/1 υιοθετεί την κοινή θέση της Ε.Ε. για την Ιρακινή κρίση, και το αποτέλεσμα αυτό συνιστά την πρώτη επιτυχία της Προεδρίας μας. Η προσυθέμενη αξία της κοινής θέσης που υιοθέτησε το Συμβούλιο Υπουργών, σε σχέση με προηγούμενες αποφάσεις της Ε.Ε., βρίσκεται στην υποστήριξη της διαδικασίας των επιθεωρήσεων, ως το πολιτικό και διπλωματικό μέσο, που μπορεί να συμβάλει με επιτυχία στον αφοπλισμό του Ιράκ και το σεβασμό της απόφασης 1441 του ΣΑ. ~~Οι κινήσεις που ακολούθησαν από ορισμένες κοινοτικές και υποψήφιες χώρες (επιστολή των «8») επιβαρύνουν το κλίμα και αύξησαν τον προβληματισμό για τη δυνατότητα της Ε.Ε. να παραμείνει σταθερή και να υπερασπισθεί συλλογικά την κοινή θέση της 27ης/1.~~

και την

- Ο Υπουργός Εξωτερικών Γ. Παπανδρέου, ως Προεδρεύων του Συμβουλίου Υπουργών προσκλήθηκε να παρακολουθήσει τις εργασίες του ΣΑ του ΟΗΕ στις 5/2, σε επίπεδο Υπουργών Εξωτερικών, όπου η αμερικανική πλευρά υπέβαλε νέα στοιχεία για τις παραβιάσεις της απόφασης 1441 από το Ιράκ, και στις 14/2, όπου υπεβλήθη η νέα έκθεση των επιθεωρητών Blix και El Baradei. Στο περιθώριο των

- συναντήσεων αυτών ο κ. Παπανδρέου είχε και πάλι συνομιλίες με τους ΥΠΕΞ των Κ-Μ της Ε.Ε., που είναι μέλη του ΣΑ, καθώς και με τους ΥΠΕΞ των ΗΠΑ, της Ρωσίας, της Κίνας και με το Γ.Γ. του ΟΗΕ κ. Annan.
- Στο ενδιάμεσο ο κ. Παπανδρέου πραγματοποίησε επισκέψεις στη Συρία, την Ιορδανία, το Λίβανο και την Αίγυπτο, όπου συζήτησε τις εξελίξεις στο Ιρακινό και τις προοπτικές της ειρηνευτικής διαδικασίας στη Μ. Ανατολή, με την πολιτική ηγεσία των αραβικών χωρών. Στόχος των επισκέψεων ήταν η ανταλλαγή απόψεων και ο συντονισμός των θέσεων με τις χώρες της περιοχής για την Ιρακινή κρίση, αλλά και η επανεργοποίηση της ειρηνευτικής διαδικασίας για τη λύση του Παλαιστινιακού. Οι επισκέψεις αυτές επαναβεβαίωσαν την ταυτότητα απόψεων με τις αραβικές χώρες για την ειρηνική επίλυση του Ιρακινού προβλήματος, αλλά και τον έντονο προβληματισμό των χωρών της περιοχής για τις συνέπειες που θα είχε μια στρατιωτική επιχείρηση για την περιφερειακή σταθερότητα και ασφάλεια. Οι αραβικές χώρες προσβλέπουν στην ενίσχυση των σχέσεων με την Ε.Ε. και αναγνωρίζουν το ρόλο που μπορεί να παίξει η Ε.Ε. στη Μέση Ανατολή.
 - Ο κ. Παπανδρέου παραβρέθηκε για πρώτη φορά στις εργασίες της έκτακτης συνάντησης των ΥΠΕΞ του Αραβικού Συνδέσμου στο Κάιρο, στις 16/2, προσκεκλημένος του Γ.Γ. του Αραβικού Συνδέσμου Α. Moussa. Ο Γ.Γ. του Αραβικού Συνδέσμου και ο ΥΠΕΞ του Λιβάνου προσκλήθηκαν να συμμετάσχουν στο γεύμα των ΥΠΕΞ της Ε.Ε., στο Συμβούλιο της 24/2. Παράλληλα συνεχίσθηκαν οι διαβουλεύσεις και με άλλες χώρες της περιοχής (Τουρκία, Σ. Αραβία), οι οποίες επηρεάζονται, ως συνορεύουσες χώρες, από την Ιρακινή κρίση. Με πρωτοβουλία της Προεδρίας και μετά από εντολή του Συμβουλίου η ΥΠΕΞ της Αυστρίας κ. Ferrero πραγματοποίησε επισκέψεις στο Μαρόκο, την Αλγερία και την Τυνησία, για το συντονισμό των θέσεων της Ε.Ε. με τις χώρες του Magrheb για το Ιρακινό.
 - Με στόχο την επαναβεβαίωση της κοινής θέσης της Ε.Ε., υπό το φως των εξελίξεων και των διαβουλεύσεων στο ΣΑ του ΟΗΕ, ο Πρωθυπουργός Κ. Σημίτης ανέλαβε την πρωτοβουλία να συγκαλέσει έκτακτη Σύνοδο Κορυφής της Ε.Ε., στις 17/2 στις Βρυξέλλες. Στο Ευρ. Συμβούλιο πετύχαμε τελικά να διαμορφώσουμε ένα νέο πλαίσιο για την επίλυση της ιρακινής κρίσης. Τα Συμπεράσματα που υιοθετήθηκαν αποτελούν την κοινή θέση της Ε.Ε. ενόψει των διαβουλεύσεων και των αποφάσεων που θα ληφθούν την επόμενη περίοδο στο ΣΑ του ΟΗΕ. Στη συνάντηση της 18^{ης}/2 με τις υπο ένταξη και τις υποψήφιες χώρες τα Συμπεράσματα του Ε.Σ. υιοθετήθηκαν και από τις 13 χώρες, γεγονός που ενισχύει το συντονισμό και την κοινή στάση Κρατών-Μελών και των υποψηφίων.